Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul central (judecător: Alina Brăgaru)
Dosarul nr. 2a-198/24

**C U R T E A  D E  A P E L  B Ă L Ţ I**

**DECIZIE**

**Colegiul Civil şi de Contencios Administrativ**

8 octombrie 2024 mun. Bălţi

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului , judecător Elena Grumeza
Judecători Dumitru Corolevschi, Natalia Chircu
Grefier: Radmila Roșca

examinând în ședință publică cererea de apel declarată de Alexei Galițchi împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 18 aprilie 2023,

emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Galițchi Alexei împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la constatarea aplicării ilegale și neconstituționale a măsurilor preventive, încasarea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecătorești,

***a c o n s t a t a t:***

***Argumentele participanților la proces:***

1. La data de 23 septembrie 2023, Galițchi Alexei, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău, solicitând constatarea aplicării ilegale și neconstituționale a măsurilor preventive, încasarea prejudiciului material în mărime de 500 280,00 lei și prejudiciului moral în mărime de 15 000 000,00 euro cauzat prin aplicarea ilegală și neconstituțională a arestului preventiv pe parcursul a 1 516 zile, în perioada 06 octombrie 2011 – 05 decembrie 2017 și lipsire ilegală și neconstituțională de libertate și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 20 000,00 lei.
2. În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că a fost reținut de către organul de urmărire penală la data de 06 octombrie 2011. Ulterior a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) CP al RM. La data de 08 octombrie 2011, pe numele acestuia a fost emis mandat de arestare pe un termen de 30 zile.
3. Afirmă că începând cu data de 06 octombrie 2011 până la data de 17 mai 2013, (în total 590 zile), i-a fost aplicată măsura preventivă arestul.

4. Prin sentința Judecătoriei sectorul Centru mun. Chișinău din 17 mai 2013, reclamantul indică că a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) Cod penal al R.M. și condamnat la 15 ani de închisoare. Învederează că arestarea preventivă a fost aplicată în calitate de măsură preventivă până la intrarea în vigoare a sentinței din 17 mai 2013.
5. Prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2015 s-a menținut sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 17 mai 2013
6. Menționează că din data de 17 mai 2013 și până la data de 19 martie 2015, s-a aflat în arest preventiv în baza sentinței Judecătoriei Centru, din 17 mai 2013.
7. Prin Decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a R.M. din 23 februarie 2016 a fost casată integral decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2015, cauza fiind remisă în instanța de apel, la rejudecare, în alt complet de judecată.
8. Ulterior la data de 05 decembrie 2017, prin Decizia Curții de Apel Chișinău s-a casat parțial sentința Judecătoriei Centru din 17 mai 2013, în partea pedepsei aplicate reclamantului, fiindu-i aplicată o pedeapsă mai aspră. În rest sentința Judecătoriei Centru din 17 mai 2013, a fost menținută.
9. Reclamantul a specificat că din data de 23 februarie 2016 până la data de 05 decembrie 2017 (în total 652 zile), s-a aflat în arest preventiv conform sentinței Judecătorie Centru din 17 mai 2013. Astfel în perioada 06 octombrie 2011 – 05 decembre 2017, i-a fost aplicată măsura preventivă – arestul preventiv pentru un termen de 1 915 zile (63 luni și 25 zile).
10. În drept reclamantul își întemeiază cererea de chemare în judecată în temeiul articolului 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, articolului 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, articolelor 1, 5, 6, 41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, articolului 1 al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, articolelor 1, 4, 7, 8, 20, 24, 25, 53 din Constituția Republicii Moldova, articolelor 19, 2006, 2007 din Codul civil.

**Soluția instanței de fond:**

11. Prin hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Central din 18 aprilie 2023, s-a respins, cererea de chemare în judecată depusă de Galițchi Alexei împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la constatarea aplicării ilegale și neconstituționale a măsurilor preventive, încasarea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecătorești, ca neîntemeiată.

**Solicitarea și motivarea cererii de apel:**

12. Nefiind de acord cu hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Central din 18 aprilie 2023, Galițchi Alexei la data de 15 mai 2024 a contestat-o cu apel preliminar, solicitând admiterea apelului cu casarea hotărârii. Concomitent a menționat că, ulterior după ce va primi copia hotărârii motivată, v-a prezenta cererea de apel în care v-a indica pe larg motivele de fapt și de drept ce vor servi temei de casare a hotărâri.

**13.** La data de 20 noiembrie 2023 apelantul Galițchi Alexei a depus cererea de apel motivată, în care și-a concretizat cerințele sale, solicitând în continuare:

- admiterea apelului,
- casarea integrală a hotărârii judecătoriei Chișinău, sediul Central din 18 aprilie 2023, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea sa să fie admisă integral, și anume să fie constatat faptul aplicării ilegale și neconstituționale a arestului preventiv aplicat de către judecătoria Chișinău, Curtea de Apel Chișinău și Curtea Supreme de Justiție în privința sa, pe perioada a 1 516 zile în perioada 06.10.2021-05.12.2017.
- încasarea în mod solidar de la Președintele Republicii Moldova, Parlamentul Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău în beneficiul său suma de 500 280 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 15 000 000 euro cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin aplicarea ilegală și neconstituțională a arestului preventiv în privința sa pe parcurs a 1 516 zile în perioada 06.10.2021-05.12.2017, pentru lipsirea ilegală a și neconstituțională de liberate și încasarea sumei de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

**14.** În motivarea cererii de apel apelantul a menționat că, hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Central din 18 aprilie 2023 prin care i-a fost respinsă acțiunea sa, este una nefondată, aberantă, emisă cu mai multe încălcări.

**15.** Susține apelantul că Judecătoria Chișinău nu putea să examineze prezenta cauză deoarece aceasta este parte la acest proces, și este o aberație tot judecătoria Chișinău să examineze prezenta cauză și să respingă integral acțiunea.

**16.** Mai consideră apelantul că, instanța de fond în mod eronat a menționat precum că în cererea de chemare în judecată nu a indicat circumstanțele de drept din Legea 1545 din 25 februarie 1998, în susținerea pretențiilor înaintate, deoarece la înaintarea acțiunii, ca circumstanță de drept, a indicat prevederile art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice; art. 1,5,6,41 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor Omului și libertăților fundamentale, art. 1 al Protocolului adițional la Convenția CEDO, art. 1,4,7,8,20,24,25, 53 din Constituție și art. 19, 2006, și 2007 din Codul Civil.

**17.** Susține apelantul că, dânsul în calitate de reclamant beneficiază de dreptul de a formula pretenții, de a decide împotriva cui sunt adresate aceste pretenții și de a invoca circumstanțele de fapt și de drept în susținerea pretențiilor formulate, iar instanța de judecată nu se poate implica în acest sens.

**18.** Mai consideră apelantul că, instanța a interpretat în mod abuziv prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 23 februarie 2016. Susține că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 3 din 23 februarie 2016, s-a declarat neconstituțional unele prevederi ale art. 186 din Codul de Procedură Penală. Astfel, prevederile art. 186 alin.11 din Codul de procedură Penală, (în vigoare la 17 mai 2013) stipula cu certitudine că prevederile stabilite la alin. 5); 6); și 10) ala art. 186 se aplică în mod corespunzător, la examinarea cauzei în apel.

**19.** Remarcă apelantul că, Curtea Constituțională prin Hotărârea sa din 23 februarie 2016, nu a declarat neconstituțional alin. 11 al art. 186 din Codul de Procedură Penală, iar în așa mod aplicarea prevederilor stabilite la alin.5); 6) și 10) se aplică în mod corespunzător, la examinarea cauzei în apel.

**20.** Consideră apelantul că, în privința sa a fost aplicat ilegal și neconstituțional arestul preventiv de către judecătoria Chișinău, Curtea de Apel Chișinău și Curții Supreme de Justiție pe parcursul a 1 516 zile, în perioada 06.10.2011-05.12.2017. Prin urmare, consideră apelantul că datorită interpretării eronate a hotărârii Curții Constituționale, instanța de fond, în mod eronat i-a respins acțiunea.

**21.** Invocând prevederile art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice , art. 1; 5; 6 și 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea drepturilor Omului și Libertățile Fundamentale, art. 1; 4; 7; 8; 20; 24; 25; și 53 din Constituția Republicii Moldova; art. 19; 2006 și 2007 din Codul Civil și art. 357 -396 din CPC, apelantul a solicitat casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea sa să fie admisă integral.

**Poziția intimaților:**

**22.** ***La data de 23 noiembrie 2023 intimatul Judecătoria Chișinău a prezentat o referință la cererea de apel formulată de Galițchi Alexei***, solicitând respingerea apelului, ca nefondat cu menținerea hotărârii instanței de fond.

**23.** În motivarea referinței prezentate, intimatul a menționat că, hotărârea instanței de fond prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată formulată de Galițchi Alexei este legală și întemeiată.

**24.** Susține intimatul că, obiect al prezentului litigiu îl constituie repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale instanțelor de judecată. Conform prevederilor art. 5 alin. 1 din Legea 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanței de judecată, cauzele cu privire la repararea prejudiciului material și moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare. Organul care reprezintă statul în instanțele de judecată, pe aceste categorii de litigii, este Ministerul Justiției.

**25.** Reieșind din cele expuse, consideră intimatul că pretențiile apelantului înaintate față de judecătoria Chișinău nu pot fi admise, deoarece potrivit legii, organul care reprezintă statul în acțiuni cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată este Ministerul Justiție, din care motiv consideră că urmează de a fi menținută soluția instanței de fond, ca întemeiată, deoarece a fost înaintată către un pârât necorespunzător.

**26.** ***La data de 14 decembrie 2023, Parlamentul Republicii Moldova a formulat o referință la cererea de apel depusă de Galițchi Alexei,*** solicitând respingerea apelului, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

**27.** În motivarea referinței prezentate, a menționat că prin hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Central din 18 aprilie 2023 acțiunea reclamantului a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Nefiind de acord cu această soluție, Galițchi Alexei o contestă cu apel solicitând admiterea apelului cu casarea hotărârii și emiterea unei noi soluții de admiterea integrală a acțiunii.

**28.** În opinia intimatul soluția instanței de fond este una întemeiată și legală, care urmează de a fi menținută.

**29.** Cu referire la pretențiile ilegalității și neconstituționalității aplicării arestului invocat de apelantul Galițchi Alexei, intimatul a menționat că prevederile art. 25 alin. 1 din Constituție, stipulează că, arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni.

**30.** În același context, intimatul a menționat că, potrivit Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.3 din 23.02.16, alin.(3), sintagma „90 de zile" așa de la alin. (5), alin.(8) și (9) ale art.186 din Cod de procedură penală au fost declarate neconstituționale, ca fiind contrare art.25 alin.(4) din Constituție. Totodată, conform pct.4 lit.(c) al HCC nr.3/2016 efectele acestei hotărâri nu se extind asupra persoanelor care se află în stare de arest, în privința cărora există o sentință de condamnare, iar cauza se examinează în apel.

**31.** Așadar, susține intimatul că, instanța atestă că la data adoptării Hotărârii Curții Constituționale nr.3 din 23.02.16, în privința Apelantului era adoptată deja sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr.1-150/13,1-199/13,1-369/13 din 17.05.2013, prin care ultimul a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art.206 alin.(3) lit.a), b), f) și art.161 alin.(2) lit.b), c) CP, astfel efectele Hotărârii Curții 3 Constituționale nr.3 din 23.02.16 nu îi sunt aplicabile speței.

**32.** În astfel de circumstanțe, consideră intimatul că fiind corectă aprecierea Instanței care a subliniat că pentru apariția răspunderii delictuale, este necesar un fapt juridic care servește drept temei al răspunderii delictuale. Așa, potrivit art.19 Cod civil, „(1) în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.(2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). (3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. în cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic)".

**33.** În același context, intimatul a specificat că, prevederile art.3 alin.(1), (2) a Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 a indicat expres că, cazurile în care pot fi reparat

prejudiciul material și moral cauzat persoanelor fizice și juridice, cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanței de judecată.

**34.** Cu referire la prejudiciul pretins de apelant, intimatul a menționat că, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilit de lege apare în anumite cazuri stipulate expres de la art.6 alin. 1 din Legea nr. 1545 din 25.02.1986. Iar potrivit art. 5 alin. 1 din aceeași lege, cauzele cu privire la repararea prejudiciului material și moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare. Organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie este Ministerul Justiției.

**35.** În contextul solicitării pretențiilor apelantului privind recuperarea cheltuielilor de judecată, intimatul a reiterat prevederile art. 94 alin. 1 din CPC, menționând că la materiale cauzei nu a fost anexate înscrisuri care ar confirma cheltuielile de asistență juridică suportate de acesta la examinarea prezentei cauze.

**36.** În urma celor menționate, intimatul consideră că cererea de apel formulat de Galițchi Alexei este lipsită de suport juridic, din care considerente urmează de a fi respinsă cu menținerea hotărârii atacate.

**37.** Ulterior, ***la data de 15 ianuarie 2024, intimatul Președintele Republicii Moldova, a depus o referință la cererea de apel formulată de Galițchi Alexei, solicitând respingerea apelului cu menținerea hotărârii contestate.***

**38.** În motivarea referinței prezentate intimatul a menționat că cererea de apel formulată de Galițchi Alexei este neîntemeiată, concluziile instanței de fond corespund circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei.

**39.** Consideră că, instanța de fond corect a menționat că, prin sentința și deciziile instanțelor de judecată apelantul a fost condamnat și recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 206 alin. 3 lit. a), b) Cod Penal, iar arestul preventiv a fost inclus în termenul general pentru executarea pedepsei. Apelantul nefiind de acord cu hotărârea instanțe de fond a solicitat încasarea prejudiciului moral deoarece consideră că organele de drept i-au aplicat ilegal arestul pe o perioadă mai mare de 12 luni, contra art. 25 alin. 44 din Constituția RM.

**40.** În opinia intimatului instanța de fond corect a reținut faptul că situația descrisă și invocată de apelant nu se încadrează în condițiile apariției dreptului la repararea prejudiciului moral și nu implică răspunderea statului în persoana Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău pentru un eventual prejudiciu moral suportat de către acesta, deoarece nici unul din temeiurile legale invocate de apelant nu pot fi aplicate.

**41.** Astfel, invocând prevederile art. 2007 alin. 1 din Codul Civil, și prevederile art. 1, 3, 5 din Legea 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanței de judecată, intimatul a relevat că, instanța de fond a aplicat corect prevederile legale incidente speței, menționând că cererea de chemare în judecată fiind înaintată contrar normelor în vigoare, deoarece potrivit legii organul care

reprezintă statul în acțiuni cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de drept și instanțelor de judecată este Ministerul Justiției .

**42.** Prin urmare, consideră intimatul că apelantul nu este în drept să pretindă repararea prejudiciului moral de la Președintele Republicii Moldova, Parlamentul Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău deoarece în raport cu aceste nu au fost identificate careva acțiuni de constrângere sau vătămare, sau alte cazuri expres prevăzute de lege, din care motive circumstanțele faptice invocate de apelant nu pot constitui temei pentru plata unor despăgubiri.

**43.** În opinia intimatului, argumentele apelantului expuse în cererea de apel precum că, instanța a modificat pretențiile înaintate în cererea de chemare în judecată deoarece instanța a făcut trimitere la prevederile Legii nr. 1545/ 1998 nu pot fi reținute, deoarece instanța la emiterea soluției sale este în drept să stabilească prevederile legii aplicabile speței, indiferent de norma la care face trimitere reclamantul în cererea sa de chemare în judecată. Susține intimatul că, instanța de fond a identificat și aplicat corect cadrul legal, oferind o apreciere corectă și mult aspectuală argumentelor ambelor părți.

**44.** Referitor la pretențiile apelantului privind recuperarea cheltuielilor de judecată, menționează intimatul că, o dată ce acțiunea de bază a reclamantului a fost respinsă, prin urmare, este justificată și soluția instanței de fond de a respinge și cerința de recuperarea a cheltuielilor de judecată care este o cerință subsecventă cerinței de bază.

**45.** Pe cale de consecință, intimatul a solicitat respingerea apelului formulat de Galițchi Alexei cu menținerea hotărârii instanței de fond.

**46.** La data de 19 ianuarie 2024 apelantul Galițchi Alexei a depus o cerere prin care a solicitat strămutarea examinării prezentei cererii de apel de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad, din motivul că Curtea de Apel Chișinău este pârât în acest proces și există o bănuială că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

**47.** Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2024 s-a admis cererea depusă de Galițchi Alexei privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad. S-a strămutate de la Curte de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți, pentru judecarea în ordine de apel, cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Galițchi Alexei împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la constatarea aplicării ilegale și neconstituționale a măsurilor preventive, încasarea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecătorești.

**48.** Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 martie 2024, apel declarat de Galițchi Alexei prin intermediul avocatului Daniliuc Nicolae a fost acceptat spre examinare cu intentarea procedurii în instanța de apel. S-a fixat ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. S-a dispus expedierea copiei apelului participanților la proces. S-a convocat participanții la proces în ședință de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, stabilindu-se termen limită pentru prezentarea de către aceștia a referințelor cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentare/reclamarea probelor în

condiția art. 372 CPC. Concomitent, s-a explicat părților că în temeiul art. 377 CPC, instanța v-a trece la dezbaterea judiciară a cauzei în instanța de apel, în ședința de pregătire, în cazul neprezentării de către părți a referințelor cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, inclusiv prezentarea /reclamarea probelor precum și în lipsa cererilor de amânare a examinării pricinii în fond.

**Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:**

**49.** Apelantul Galițchi Alexei în ședința instanței de apel nu s-a prezentat. Procedura de citare legală fiind respectată . Prin cererea depusă la data de 07 octombrie 2024, prin intermediul poștei electronice, apelantul Galițchi Alexei a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. (f.d. 47-48 vol. II).

**50.** Intimatul Președintele Republicii Moldova în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, însă prin referința depusă la cererea de apel a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. (f.d. 13-15 vol. II)

**51.** Intimatul Judecătoria Chișinău, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, însă prin referința depusă la cererea de apel a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. (f.d. 2-3 vol. II).

**52.** Intimatul Parlamentul Republicii Moldova, în ședința instanței de apel, la fel nu s-a prezentat, însă la data de 19 martie 2024 a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în absența sa. (f.d. 33 vol.II)

**53.** Intimații Curtea Supremă de Justiție și Curtea de Apel Chișinău, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat. Procedura de citare legală fiind executată (f.d. 39 și 41 vol.II)

**54.** În conformitate cu prevederile art. 373 alin. 1 CPC, dacă se constată că participantului la proces nu i s-au comunicat cererea de apel, probele noi și referințele, instanţa de apel dispune amînarea procesului. (2) Neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

**55.** Deci, ținând cont de normele evidențiate mai sus și de faptul că participanții la proces au fost înștiințați legal despre data, ora și locul examinării cauzei, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți a considerat posibilă examinarea cauzei în absența participanților la proces.

**Aprecierea instanței de apel:**

**56.** Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, examinând înscrisurile, Colegiul civil consideră apelul declarat întemeiat şi pasibil admiterii din următoarele motive.

**57.** În conformitate cu art.362 alin.1 CPC, Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

**58.** Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 18 aprilie 2023 (f.d.201 vol. I), iar la data de 15 mai 2023, Galițchi Alexei a declarat apel preliminar (f.d. 204-205 vol.I). Prin urmare, Colegiul Civil consideră că apelantul s-a încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.

**59.** În temeiul art. 385 lit. d CPC, Instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b).

**60.** Conform art. 388 alin.1 lit. i CPC, hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă, cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale.

**61.** Reiterând normele legale citate mai sus, Colegiul judiciar constată faptul că prima instanță a reținut și examinat cauza cu încălcarea normelor de competență jurisdicțională.

**62.** Din conținutul actelor cauzei Colegiul Civil a stabilit că, la data de 23 septembrie 2022 Galițchi Alexei s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la constatarea aplicării ilegale și neconstituționale a măsurilor preventive, încasarea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecătorești.

**63.** Prin hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Central din 18 aprilie 2023 s-a respins cererea de chemare în judecată, depusă de Galițchi Alexei împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la constatarea aplicării ilegale și neconstituționale a măsurilor preventive, încasarea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecătorești, ca neîntemeiată.

**64.** La data de 15 mai 2023 Galițchi Alexei o contestă cu apel preliminar, la Curtea de Apel Chișinău, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărîrii cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care pretențiile sale din cererea de chemare în judecată să fie admise integral.

**65.** Ulterior, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2024 s-a strămutat de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți, pentru examinare în ordine de apel, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Galițchi Alexei împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la constatarea aplicării ilegale și neconstituționale a măsurilor preventive, încasarea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecătorești, ca neîntemeiată (f.d. 24-26)

**66.** Conform prevederilor art. 33 alin.1) CPC, instanţele judecătoreşti judecă toate cauzele civile cu participarea persoanelor fizice, persoanelor juridice şi autorităţilor publice privind apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime încălcate sau contestate, cauze pentru care legea nu prevede competenţa altor organe.

**67.** Analizând legalitatea și temeinicia hotărîrii contestate, Colegiul Civil al Curții de Apel Bălți, conchide că hotărârea contestată a fost emisă de judecătoria Chișinău, sediul central, iar conform cererii de chemare în judecată, judecătoria Chișinău are

calitatea procesuală de pârât, fiind invocat ca temei al acțiunii de restituire a prejudiciului încălcările drepturilor sale admise de judecătoria Chișinău la examinarea unor cauze penale.

**68.** În acest sens, potrivit dispozițiilor art. 6 CEDO, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut, că imparţialitatea unui tribunal trebuie determinată potrivit unui demers subiectiv şi a unuia obiectiv, analizate în raport cu fiecare magistrat din complet (cauza Klein şi alţii vs Olanda).

**69.** Conform criteriului subiectiv, imparţialitatea personală a fiecărui judecător al completului este prezumată până la proba contrară, astfel că cel care invocă încălcarea art.6 din Convenţie trebuie să facă dovada că judecătorul a fost influenţat în mod personal, că a avut interes să soluţioneze cauza într-un anumit mod.

**70.** Criteriul obiectiv presupune analiza existenței unor fapte determinate şi verificabile care pot ridica îndoieli cu privire la imparțialitatea judecătorului, independent de comportamentul său personal. Se are în vedere deci competenţa sa funcţională. Scopul acestei analize este acela de a se stabili dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauza respectivă.

**71.** Reieșind din considerentele menționate și ținând cont de faptul, în speță este vizat actul emis de Judecătoria Chișinău și însăși Judecătoria Chișinău este sesizată cu examinarea cauzei civile formulate de Galițchi Alexei, la rîndul său, Judecătoria Chișinău are calitatea de pârât în prezenta cauză, prin urmare se impune necesitatea casării hotărîrii judecătoriei Chișinău, sediul central din 18 aprilie 2023.

**72.** Colegiul civil opinează asupra necesității menționii faptului că aceleași considerațiuni au stat la baza emiterii de către Curtea Supremă de Justiție a încheierii din 14 februarie 2024 prin care s-a strămutat la Curtea de Apel Bălți, spre examinare, apelul actual declarat de Galițchi Alexei, odată ce Curtea de Apel Chișinău figura în calitate de pârât în prezenta cauză.

**73.** În urma celor menționate , Colegiul Civil conchide că cererea de apel formulată de Galițchi Alexei urmează de a fi admisă, cu casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 aprilie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Galițchi Alexei împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la constatarea aplicării ilegale și neconstituționale a măsurilor preventive, încasarea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, conform competenței- Judecătoriei Orhei.

**74.** În conformitate cu art,art. 385 lit. d), 388 lit. i), 390 CPC Colegiul civil;

**decide :**

Se admite apelul declarat de Galițchi Alexei.

Se casează integral hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Central din 18 aprilie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Galițchi Alexei împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova,

Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la constatarea aplicării ilegale și neconstituționale a măsurilor preventive, încasarea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecătorești, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, conform competenței - Judecătoriei Orhei.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele completului,
judecător Elena Grumeza
Judecători Dumitru Corolevschi
Natalia Chircu